

25

VÄSTRA HAGEN - LERKIL

Naturvärde: LKFBZ, Klass I.

Omfattning: Kuststräckan mellan Västra Hagen och Lerkil.

Kommundel: 3 Vallda och 4 Onsala.

Areal: 688 ha.

Beskrivning

Ett omfattande kustlandskap med strandnära ljunghedar, strandängar m m samt skärgårdslandskap. Den norra delen av området mellan Buera och Lerkil utgör fortfarande en av bebyggelse oexploaterad lunga, liksom den södra delen vid Västra Hagen som ansluter till naturreservatet Svängehallar-Fjärehals. Däremellan har bebyggelsen emellertid trängt ända fram till havet.

Landskapet kring Vinbärsholmen i norr tillhör de naturskönaste i länet. Här ingår udden utanför det lilla torpet Grunsen med en vacker mosaik av ängsmark och ljunghed med spridda enar samt klippned och strandäng. Vidare Vinbärsholmen, som är kal och klippig men här och var bevuxen med en, de helt kala Ärteskären utanför udden samt viken innanför udden med Tollholmen och några småskär. Söder om viken finns obetad strandäng, under igenväxning med högrörter och begynnande slyvegetation.

Strandsträckan närmast Lerkil består av mestadels kal klippned. Söderut från Grunsen omväxlar mjukt rundat slipade hållar med abrupt stående klippstup, söndertrasade av inlandsisen. Stensholmen och småholmarna innanför består till största delen av kala klippned.

Vid Västra Hagen och Rörvik i söder dominerar också ljunghed och enklädda hållmarker. Dessa är till stora delar betade tillsammans med utanför liggande strandäng. I kanten av ljungheden och på den lilla halvön Hagaholm finns inslag av torräng med trift, gråfibbla, gulmåra m m. På strandängen växer rikligt med blåsklöver, trift, gåsört och salttåg. Invid radiostationen finns en f d inäga. Denna betas och består bl a av torräng med gråfibbla, trift samt enstaka exemplar av kattföt och bockrot. Vid Västra Hagen finns också ett lundartat bestånd med ek, hassel, lind och en rik markvegetation. Området har ett rikt fågelliv knutet framför allt till öarna och skären samt till strandängarna. Den lilla Tollholmen strax sydost om Vinbärsholmen har särskilt goda förutsättningar för fågellivet om störningar kan undvikas.

Området ingår i riksintresse för friluftslivet, FN 5 Onsalalandet-Kungsbackafjorden-Tjolöholm.

Skala 1:50000. Rörvik 2:16 m.fl.

Bedömning

Ett synnerligen naturskönt kustavsnitt med stor betydelse för friluftslivet. Området är biologiskt mycket rikt med en mångfald av kulturskapade biotoper, t ex hållmark, ljunghed, torräng, strandäng m m. Härtill kommer skärgårdslandskapet. Botaniska och zoologiska värden.

Beteshävderna i söder på strandäng och ljunghed måste fortsätta. Även angränsande hållmarker bör röjas och betas. Likaså måste beteshävderna återupptas innanför Vinbärsholmen i norr. Røjning. Beträdandeförbud bör övervägas för fågelskäret Tollholmen.

Referenser

- Lindfeldt, K. 1990. Ängs- och hagmarker i Kungsbacka kommun. Länsstyrelsens meddelande nr 1990:2.
- Länsstyrelsen 1988. Områden av riksintresse. Friluftsliv. Länsstyrelsens meddelande nr 1988: 18.
- Länsstyrelsen 1994. Bevarandeprogram för odlingslandskapet i Hallands län. Länsstyrelsens meddelande nr 1994:11.
- Pehrsson, O. och Unger, U. 1970. Inventeringar av häckande, rastande och övervintrande sjöfågel, vadare m fl utmed Hallandskusten. (Opubl.).
- Waldén, H. W. 1967. Översiktlig naturvårdsinventering i Hallands län.